

Fremsat den 2. oktober 2024 af Serdal Benli (SF), Søren Søndergaard (EL), Zenia Stampe (RV) og Helene Brydenscholt (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om smidigere regler for permanent opholdstilladelse til unge under uddannelse

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag om at ændre beskæftigelseskravet for tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse, så fuldtidsstudium, læretid og praktik sidestilles med fuldtidsarbejde ved beregning af krav om beskæftigelse. Derudover skal reglen om den

særlige adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse til unge udlændinge under 19 år justeres, således at der vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, uanset om den unge ikke uafbrudt har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 145, folketingsåret 2023-24.

Med lov nr. 102 af 3. februar 2016 om ændring af udlændingeloven (Udskydelse af retten til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus, skærpelse af reglerne om tidsbegrænset opholdstilladelse, skærpelse af reglerne om inddragelse af flygtninges opholdstilladelse m.v.) indførtes kraftigt skærpede regler for opnåelse af tidsbegrænset (permanent) opholdstilladelse. Siden vedtagelsen af denne lov har uddannelse – herunder lære- og praktiktid – ikke længere talt med ved beregning af en persons ret til permanent opholdstilladelse. Kun ordinær fuldtidsbeskæftigelse tæller.

Det har skabt en meget uheldig incitamentsstruktur, så unge, der bor i Danmark uden dansk statsborgerskab, fravælger en uddannelse for i stedet at tage ufaglært arbejde. Ufaglært fuldtidsarbejde tæller med ved beregningen af retten til permanent opholdstilladelse, men når det unge menneske efter nogle år har optjent retten til permanent ophold og derefter søger at leve op til beskæftigelseskravet i indfødsretsaftalen, vil der typisk være gået så mange år, at det er for sent at gå i gang med en uddannelse, når først den permanente opholdstilladelse og siden statsborgerskabet er opnået. Det unge menneske har vænnet sig til en fast – omend begrænset – lønindtægt og har måske stiftet familie og befinder sig i en situation, hvor hun eller han derfor fastholdes i ufaglærte job.

Konsekvensen er, at vi i Danmark er i gang med at skabe et etnisk proletariat af ufaglærte. De, der har haft dansk pas fra fødslen, får de gode uddannelser og de velbetalte job, mens mulighederne for flygtninge, indvandrere og ikke mindst deres børn – der i mange tilfælde er født i Danmark – at bygge en fremtid, som afspejler deres interesser og evner, er begrænset.

De mennesker, der søger permanent opholdstilladelse,

skal for langt de flestes vedkommende være her resten af livet. Men i øjeblikket må de, hvis de vælger at uddanne sig til læge, jurist, tømrer eller pædagog, affinde sig med at skulle leve med et usikkert opholdsgrundlag i form af en tidsbegrænset opholdstilladelse og udsigt til mange års ventetid, før de eventuelt kan kvalificere sig til et dansk pas.

En veluddannet befolkning er en vigtig ressource for det danske samfund. Det gælder, hvad enten vi taler om universitetsuddannelser eller professions- og erhvervsuddannelser, og det gælder uanset den enkeltes etniske oprindelse, tro eller hudfarve.

Antallet af asylansøgere i Danmark har i flere år været meget lavt, og der er derfor slet ingen grund til at genere unge mennesker, der gerne vil uddanne sig og blive en del af det danske samfund. Derfor bør en fuldtidsuddannelse, herunder både undervisningstid på en uddannelsesinstitution og lære- og praktiktid, tælle med ved udregningen af, om en person opfylder beskæftigelseskravet ved ansøgning om permanent opholdstilladelse.

I nærværende beslutningsforslag ligger også, at kravet om, at et ungt menneske uafbrudt har været i uddannelse, lempes over for dem, der søger permanent opholdstilladelse. De nuværende regler indebærer – meget u hensigtsmæssigt – at et skift af uddannelsesretning, f.eks. fra handelsgymnasium til alment gymnasium, betyder, at den unge udelukkes fra at opnå permanent opholdstilladelse efter de særlige regler for unge mellem 18 og 19 år. Det betyder tillige, at et ungt menneske, der afslutter gymnasiet inden det fyldte 18. år og derefter har nogle få måneders pause, inden vedkommende begynder en videregående uddannelse, rammes af de ufleksible og u hensigtsmæssige regler.

Uddannelse er en vigtig ressource for vores land. Forslagsstillerne ønsker at skabe incitament til, at unge mennesker tager en uddannelse til gavn for sig selv og det danske samfund – ikke, at de afskrækkes fra at gøre det.

Skriftlig fremsættelse

Serdal Benli (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om smidigere regler for permanent opholdstilladelse til unge under uddannelse.

(Beslutningsforslag nr. B 9)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.